

FORORD

NyS 19 indeholder hvad redaktionen kalder blandede bolcher. De fire artikler vi langer over disken i dette nummer bringer nemlig læseren vidt omkring: Der trækkes store linjer op i et uddrag af fonologiens og fonetikens videnskabshistorie og i en analyse af sammenhængen mellem nationalitetsbegrebet og sprogforskningen gennem tiderne – og der går i detaljen med spørgsmålet om hvad der styrer eller bør styre vores analyse af litterære tekster, og med en beskrivelse af danske modersmålstalende og ikke-indfødtes back-channel kommunikation.

Vi begynder nummeret med en artikel af Frans Gregersen (Københavns Universitet) med titlen *Hvor dansk?* Her fremlægges kritiske refleksioner over hvad begrebet det nationale betyder for måden vi driver sprogvidenskab på i Danmark.

Dernæst bringer vi en forkortet udgave af den forelæsning professor emeritus Eli Fischer-Jørgensen holdt den 22. november 1993 i anledning af sin udnævnelse til æresdoktor ved Københavns Universitet. Artiklen *Fonetik og fonologi* beskriver den historiske udvikling af disse discipliner fra oldtiden til vore dage, og Eli Fischer-Jørgensen slutter sin artikel med at placere og vurdere sin egen forskning i forhold til de internationale strømninger i dette århundrede.

NyS har i et tidligere nummer bragt et særnummer om *Sprogteori og tekst-analyse*, og dette tema føres videre i NyS 19.

I NyS 10-11 forholdt en række sprogforskere sig til en diskussion fra 1968 mellem Aage Henriksen og Erik Hansen (i tidsskriftet Kritik) om hvor meget af tekstanalysens forståelse der kommer med læseren og hvor meget der er indlejret i tekstens sproglige opbygning. Steen Jansen (Køben-

havns Universitet) tager i artiklen *Om tekstanalyse – 25 år efter* fat i dette spørgsmål og viser hvordan inspiration fra datalingvistik, især fra opbygning af dataprogrammer, kan være med til at udvikle og præcisere problemstillingen.

Esther Glahn (Københavns Universitet) har i sin artikel *Når den ene samtalepartner ikke er dansker* sammenlignet back-channel kommunikation i samtaler mellem indfødte danskere med samtaler mellem indfødte og ikke-indfødte.

Hvad gør de modersmålstalende for at gøre sig forståelige over for samtalepartnere med dansk som andetsprog? Hvordan signalerer de ikke-indfødte om de forstår eller ikke forstår danskerne? – og hvorved adskiller denne kommunikation sig fra den tilsvarende i samtaler mellem indfødte danskere?

Til slut rummer nummeret tre anmeldelser. Ole Tøgeby (Aarhus Universitet) anmelder Erik Møllers bog *Mundtlig fortælling – fortællingens struktur og funktion i uformel tale*. Jørn Lunds bog – *med sproget som indsats* bliver anmeldt af Inge Lise Pedersen (Københavns Universitet) og Carol Henriksen (Roskilde Universitetscenter) anmelder Allan Karkers bog *Dansk i EF – en situationsrapport om sproget*.

Med NyS 20, der udkommer foråret 1996, fortsætter vi rækken af tema-numre, idet nummerets artikler tager fat på *funktionel grammatik* som overordnet emne. Her vil det funktionelle synspunkt være fremherskende: det at sproget nødvendigvis må forstås gennem sin brug, som et middel til social interaktion. Af kommende temaer kan vi bl.a. nævne *kønssprog* og *semiotik*, men imellem disse vil vi udgive blandede numre som NyS 19. Artikler til begge typer numre modtages med glæde af redaktionen (oplysning om format m.v. gives på sidste side).

Abonnement på NyS kan tegnes enten ved henvendelse til Dansk lærerforeningens Forlag eller til Erik Møller, Københavns Universitet, tlf: 35 32 85 03.

Med venlig hilsen
REDAKTIONEN AF NYS